

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15P/62/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823220061
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2024:3823220061.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Evou Kiššovou v právnej veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX.XX. XXXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, dieťa rodičov: C. B., nar. X.X. XXXX, bytom A., D. E. XX, B. XXXXX, otca: F. G., nar. X.X. XXXX, bytom C., maloletý t.č. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov H. B., nar. XX.X. XXXX, bytom C. I. XXX, J. B., nar. XX.X. XXXX, bytom C. I. XXX, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Zvyšuje vyživovaciu povinnosť matky C. B., nar. X.X.XXXX na maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 50 eur na sumu 150 eur a to počnúc právoplatnosťou rozsudku, ktoré je povinná poukazovať, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vopred, vždy do posledného dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca.

II. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 13P/426/2009-28 zo dňa 28.10.2009 v časti výživného zo strany matky.

III. Zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca F. G., nar. X.X.XXXX na maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 50 eur na sumu 150 eur a to počnúc právoplatnosťou rozsudku, ktoré je povinný poukazovať, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vopred, vždy do posledného dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 13P/426/2009-28 zo dňa 28.10.2009 v časti výživného zo strany otca.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1/ Starí rodičia, ktorým je maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, návrhom zo dňa 29.9.2023 navrhli zvýšiť vyživovaciu povinnosť zo strany oboch rodičov na sumu 150,- eur. Poukázali na dobu poslednej úpravy výživného a na potreby maloletého. Jeho výdavky na ubytovanie a stravu na internáte sú 161,- eur mesačne, cestovné z miesta bydliska do A. a späť mesačne 40,- eur, cestovné náklady z internátu do školy 10,- eur, školské pomôcky 25,- eur mesačne, strava mimo internátu, vreckové 60,- eur mesačne, vitamíny, lieky 20,- eur mesačne, oblečenie, obuv do 450,- eur ročne, ďalej náklady na záujmovú činnosť, šport, životná poisťka 30,- eur.

2/ Matka dieťaťa sa na pojednávanie nedostavila, svoju neúčast' ospravedlnila z dôvodu, že žije dlhodobo v zahraničí. Žije v A., kde má rodinu a maloletú dcéru, o ktorú sa musí starať. Navrhla zvýšiť výživné z jej strany v sume 100,- eur. Následne matka na opakované výzvy súdu predložiť doklady k svojim príjmovým a výdavkovým pomerom, doklad o narodení dcéry v A., náklady na bývanie

a podobne. Matka zostala pasívna s tým, že nie je tak povinná robiť, a to napriek upozorneniu súdu, že súd bude vychádzať z návrhu starých rodičov. Súd preto prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti matky.

3/ Otec dieťaťa sa na adrese evidovaného pobytu nezdržiava, napriek rozsiahlemu šetreniu súd nezistil miesto jeho aktuálneho bydliska a zamestnania, preto súd doručoval návrh otcovi postupom podľa § 2 ods. 1 CMP a § 116 ods. 1,2 CSP. Otec sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčasť neospravedlnil, preto súd prejednal a rozhodol vec v jeho neprítomnosti.

4/ Kolízny opatrovník sa k návrhu starých rodičov na zvýšenie výživného pripojil. Poukázal na dobu, ktorá uplynula od určenia výživného v roku 2009 a zvýšené potreby maloletého, pričom navrhovatelia sa všestranne o maloletého starajú.

5/ Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, listinnými dôkazmi, a to potvrdením o návšteve školy, spisom OS Prievidza sp. zn. 13P 426/2009, rozsudkom OS Prievidza č.k. 3T 88/2012 z 2.11. 2012, správou Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v C. z 17.10. 2023, potvrdením o príjme navrhovateľky, potvrdením o príjme navrhovateľa, dokladmi a pokladničnými blokmi o výdavkoch na maloletého, výpismi z účtu navrhovateľky, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v C. z 21.12. 2023, písomným vyjadrením matky, správou SOŠ K., oznámením súdneho exekútora L. M. F., potvrdením o ubytovaní na ŠI, mesačné príspevky od rodičov v FC B., pokladničný doklad k športovému oblečeniu, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

6/ Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému A. bola určovaná naposledy pri rozhodovaní o náhradnej osobnej starostlivosti rozsudkom OS Prievidza č.k. 13P/426/2009 zo dňa 28.10. 2009, pričom otcovi bola určená vyživovacia povinnosť v sume 50,- eur, matke v sume 50,- eur. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 4.12. 2009. V tom čase bol otec vo výkone trestu odňatia slobody, matka sa podrobovala liečbe zo závislosti.

7/ Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi z 21.12. 2023 k vykonávaniu náhradnej osobnej starostlivosti vyplýva, že rodina býva v dvojpodlažnom štvorizbovom rodinnom dome vo vlastníctve starých rodičov. Maloletý má samostatnú izbu, moderne zariadenú, má všetko potrebné pre uspokojovanie svojich potrieb. Uviedol, že je žiakom 1.ročniku strednej školy, býva na internáte, chodí hrať futbal do N.. Bol spokojný, na svoj vek primerane vyvinutý. Vyjadril pozitívne citové vzťahy voči rodičom, sú pre neho autoritou, chce ich naďalej rešpektovať a poslúchať. Chce žiť v ich domácnosti, kde je spokojný. S biologickou matkou je v kontakte iba prostredníctvom sociálnych sietí. Matka žije so svojou rodinou v A.. Biologického otca nepozná, nie je s ním v žiadnom kontakte. Zo správy vyplýva, že nedostatky v náhradnej starostlivosti zistené neboli, starí rodičia sa podieľajú na pokrývaní každodenných potrieb maloletého, maloletý vyrastá v stabilnom, bezpečnom a podnetnom prostredí, čo sa odráža aj na jeho celkovom zdravom vývine

8/ Maloletý A. navštevuje prvý ročník Strednej odbornej školy K., odbor mechanik – mechatronik, študuje dennou formou štúdia. Na školu prestúpil od 1.11. 2023 zo Strednej odbornej školy N. v A.. V kolektíve je obľúbený, dochádza do školy pravidelná, jeho prospech k polročnej klasifikácii je 2,38. Zákonní zástupcovia sa informujú o výsledkoch a správaní žiaka (viď správa zo školy).

9/ Z výsluchu navrhovateľky súd zistil, že matka si výživné plní sporadicky podľa toho, či má peniaze. Minulý rok neposlala žiadne peniaze, keď mal 15 rokov poslala 1.300,- eur. V januári 2024 bolo 5 rokov, čo videla syna naposledy, bližšie pomery u nej nepoznajú. Má žiť v A. s priateľom, majú spolu dcéru vo veku 9 rokov. Priateľ zrejme podniká v rodinnej firme. Myslí si, že matka zrejme nepracuje. O biologickom otcovi maloletého nemajú žiadne informácie, zrejme má byť v ČR, výživné si neplatí, o syna sa nezajíma. Maloletý A. má výdavky na stravu 150,- eur – viď potvrdenie SOŠ K. - č.l. 81, ubytovanie 35,- eur – viď potvrdenie SOŠ K. č.l. 81 spisu, býva na internáte v K., domov chodí každý víkend. Prepravuje sa autobusom 4x do týždňa dochádza z K. do C., chodí autobusom. Na cestovanie mu dobíjajú kartu mesačne okolo 40,- eur. Zakupujú mu pracovné oblečenie, majú prax, taktiež hradia za školské pomôcky a učebnice. Pracovný odev mu platili v sume 35,- eur, topánky s oceľovou špicou 25,- eur. Jeho zdravotný stav je dobrý, má ADHD, za lieky nedoplácajú. Dvakrát do roka mu kupujú kopačky v sumách 150,- - 200,- eur, za športové oblečenie zaplatili 130,- eur, k čomu predložili pokladničný blok. Členské v športovom klube platí

40,- eur – vid' predpis členského čl. 82. Platia mu životnú poisťku 30,- eur mesačne, je to úrazové poistenie so sporením. Výdavky na bývanie v dome majú 25,- eur za vodu, plyn 60,- eur, elektriku 80,- eur, splácajú úver na dom 230,- eur.

10/ Navrhovateľ, starý otec maloletého, trval na zvýšení výživného od oboch rodičov po 150,- eur, uviedol, že rodičia sa o maloletého nezaujímajú.

11/ Z oznámenia súdneho exekútora JUDr. M. F. z 29.2. 2024 vyplýva, že exekúcia v prospech maloletého oprávneného z titulu vymoženého výživného od povinného F. G. sa vedie v konaní Ex 311/11, Ex 323/11, avšak pobyt povinného a ani jeho príjem nebol zistený.

12/ Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13/ Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľov na zvýšenie výživného zo strany oboch rodičov je plne dôvodný. Súd poukazuje na to, že vyživovacia povinnosť oboch rodičov v súvislosti so zverením maloletého A. do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom nebola upravovaná od roku 2009, t.j. takmer 15 rokov, pričom výživné bolo určené v sume po 50,- eur u každého rodiča. Maloletý A. mal v tom čase dva roky. V súčasnej dobe má 16 rokov, navštevuje strednú odbornú školu, kde len základné poplatky za stravu a ubytovanie na internáte sú 185,- eur mesačne. Ďalej sú to výdavky na pracovné oblečenie a pracovnú obuv ako uvádzala navrhovateľka. Náklady na školské pomôcky sú najmenej v sume 25,- eur, vreckové 60,- eur mesačne, bežnú zdravotnú starostlivosť a vitamíny 20,- eur mesačne. Maloletý má bez akéhokoľvek dokazovania ďalšie náklady na stravovanie mimo školy, náklady na oblečenie, obuv – vid' výpis z účtu z augusta 2023. A. je organizovaný v FC B. C., kde len mesačný príspevok je 40,- eur – vid' výpis z účtu, pričom starí rodičia uhrádzajú náklady na športové oblečenie – vid' suma 130,- eur, kopačky a podobne. Ďalej má A. výdavky na cestovanie z K. do C. 4x v týždni, kde mesačne starí rodičia dobíjajú kartu najmenej v sume 40,- eur. Len tieto výdavky tvoria u maloletého mesačne najmenej sumu 400,- eur. Navrhovateľia pritom platia vnukovi aj mesačnú poisťku 30,50 eur – vid' výpis z účtu a uhrádzajú ostatné náklady.

14/ Súd z dôvodov kvalifikovanej zmeny pomerov na strane maloletého zvýšil výživné u matky na sumu 150,- eur, ktorou sumou sa matka aspoň primerane bude podieľať na zvýšených výdavkoch svojho syna. Matka si plní vyživovaciu povinnosť nepravidelne, exekúcia sa voči nej nevedie. Je v kontakte so synom prostredníctvom sociálnych sietí, avšak syna osobne nevidela viac rokov. Doteraz určené výživné 50,- eur je neudržateľné vzhľadom na vzrastajúce potreby maloletého, ktoré hodnotí súd, tak ako ich tvrdili a preukázali navrhovateľia, ako plne odôvodnené. Keďže matka si inou formou vyživovaciu povinnosť neplní, musí byť jej povinnosť výživy vyjadrená finančne zvýšením výživného. Matka súdu nepreukázala svoj príjem a výdavky, hoci ju súd na to vyzýval opakovane. Je zrejmé, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči dcére. Súd vychádzal u matky z potenciality príjmu podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Pokiaľ by matka bola zamestnaná a dosahovala by priemerný príjem

v A., muselo by byť v jej schopnostiach platiť výživné na syna v jeho veku aspoň v sume zvýšeného výživného 150,- eur. Súd udáva, že upozorňoval matku, ak nepreukáže pomery na svojej strane, súd určí zvýšené výživné v navrhovanej sume, pričom na uvedené matka nereagovala.

15/Súd zvýšil výživné u otca maloletého s poukazom na kvalifikovanú zmenu pomerov, ktorá nastala u A.. Otec si výživné neplní ani v doteraz určenej sume, vedie sa voči nemu exekúcia, pričom ani súdny exekútor nezistil jeho bydlisko a príjem. Otec bol v minulosti odsúdený za neplnenie si vyživovacej povinnosti, ktorý dlh k 2.11. 2012 mal napríklad v sume 1.564,54 eur. Je teda zrejmé, že otec sa stavia k plneniu si výživného ľahostajne, o syna sa nezaujíma. Aj keď súd nezistil aktuálne príjmové pomery u otca, vychádzal z potencionálneho príjmu, ktorý by na území SR dosiahol najmenej vo výške minimálnej mzdy v najnižšej výške 750,- eur, bolo by v jeho schopnostiach pri jednej vyživovacej povinnosti platiť výživné 150,- eur. Aj podľa metodiky výpočtu tzv. tabuľkového výživného vydanéj MS SR by pri jednom dieťati vo veku od 15 – 18 rokov predstavovala suma výživného 24 % z príjmu. Teda vychádzajúc aj z minimálnej mzdy, by otec dieťaťa bol povinný platiť výživné najmenej v tejto sume. Pri jednej vyživovacej povinnosti voči A. je výživné v sume 150,- eur primerané a musí byť v schopnostiach otca, ktorý si inou formou svoju povinnosť neplní a o syna sa nezaujíma. Súd poukazuje na to, že výživné nebolo zvyšované značnú dobu, preto je namieste, aby otec aspoň touto formou prevzal primeranú zodpovednosť za svoje dieťa a plnil si výživné aspoň v sume 150,- eur, ktoré spolu s výživným od matky nepokryje všetky potreby maloletého.

16/ V súlade s citovaným § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd zaviazal oboch rodičov platiť výživné na účet úradu mesačne vždy vopred, a to počnúc právoplatnosťou rozsudku. Navrhovatelia žiadali nakoniec zvýšiť výživné počnúc právoplatnosťou rozsudku vzhľadom na to, že príslušné štátne dávky v súvislosti s náhradnou osobnou starostlivosťou im boli vyplácané aj počas súdneho konania.

17/ O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, pričom trovy konania si nikto neuplatňoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza.

Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.